

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

VII. Quot & quanta pagani adversus Christianos ausi sint, à Juliano
licentiam nacti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

A

Κεφ. 5.

Ὅτι ἡ Φιλανθροπία χρομένη ἔλλαφθόνη βαλλόμενοι, ἀφ' ἑαυτῶν τὰς ἐπιτομὰς ἐκ ἀνήκει.

CAP. VI.

Quomodo Julianus Christianos aperte occidere noluit, non clementiā erga illos, sed invidiā motus.

Ιουλιανὸς δὲ τὴν οἰκίαν ἀσεβείαν ἐκκαλύψαι, ἀπὸ πόλεως ἀσέων ἐνεπλήθησαν. ἀναθάρρησαι ἐς γὰρ τῆς τῶν εἰδώλων πλάνης δεδωλωμένοι, ἀνέωξαν μὴ οὐδὲ τῶν εἰδώλων σκεπές τὰς ἑμισαρεῖς ἐκείνας ἐκλήθησ' ἀξίας τελέως ἐπέειλεν. καὶ ἠπλον μὲν τὸ ἐπιβώμιον πῦρ τὴν ἡγλίαν τῶν αἵματι τῶν θυμάτων μιαινοῖτες, ἐμολυον κνίσθη καὶ καπνῶ τὸν αἴρα. Ἰπὸ δὲ τῶν θεοπροφῶν βαρχειόμενοι δαιμόνων, λυτῶνες καὶ κορυβαλιῶνες τὰς αἰγὰς ἀφείθεον βωμολοχίαις τε καὶ κωμωδίαις καὶ τῶν ἀγίων ἐχθρῶν, καὶ λαιδορίας τε καὶ πομπείας ἐδὲν ἐδ' ἀπὴν. Ἡ δὲ τῆς δυσεβείας βιασῶσαι, φέρει τὰς τέτων μὴ δυνάμενοι βλασφημίας, ἀλλ' ἐλευθεροῦν καὶ τὴν ὑπὸ ἐκείνων πεσευομένῃν διήλειχον πλάνην. χαλεπαινοῖτες δὲ οἱ τῆς ἀσεβείας ἐργάται, καὶ θρασυτήριον ἐφόδιον ἐχούτες τὴν ἀπό τ' ἐκρετῆριον αὐτοῖς προσχομιῶν παρρησίαν, πληγὰς αὐτοῖς ἀνηκεσάτες ἐπέφερον. ὁ γὰρ παμμύαρος βασιλεὺς δ' ἐόν ἀεθμηθεῖσθ' ἰτῶν δεχομιῶν εἰρήνης, αὐτοῖς οὐδὲν δήμες καὶ ἀλλήλων ἐξέμηνε. ἀφ' ἑαυτῶν γὰρ τὰ ἀφ' αὐτῶν θρασυτέρων καὶ τῶν ἐπίκεσ' ἐρών τολμώμενα καὶ τὰς πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς δεχάς, τοῖς ὠμώτατοις καὶ δυσεβεσάτοις ἐπίστευεν. οἱ προφανῶς μὲν εἶναι τῆς δυσεβείας ἐραστὰς οὐκ ἠνάγκαζον. πάντες δ' εἰδ' αὐτοῖς ἐπέλιθεσαν ἀπμίας. ἀφείλετο γὰρ καὶ τὰ γέρα, τὰ παρὰ ἑμεῖς ἀλά κωνσταντίνου τοῖς ἱερομύστοις ἀπονεμειμήματα.

D

Κεφ. 6.

Ὅποια καὶ ποῖα κατὰ τῶν χριστιανῶν ἐτόλμυσαν ἄλλοι, παρ' ἀπὸ λαθόντες ἔχουσιν.

CAP. VII.

Quot & quanta Pagani adversus Christianos ausi sint, à Juliano licentiam nacti.

Ὅποια δὲ οἱ τῶν εἰδώλων ἀπάτη προσδεδωμένοι καὶ ἐκείνων ἐτόλμυσαν ἰδὸν καί εἰν, πᾶσι πολλὰ μὲν ἐστὶ καὶ συγγραφήσ' ἰδίας δεόμενα. ἐγὼ δὲ ὀλίγα ἐκ πολλῶν διηγήσομαι. ἐν ἀσιατικῇ μὲν γὰρ ἐν γάζῃ, πόλεις δὲ αὐτῶν τ' παλαιστίνης, ἀνδρῶν ἱεροσύνης ἡξιωμῶν καὶ γυναικῶν διαβίε τὴν παρθενίαν ἐπηγελέμε-

EA porro quæ homines simulachrorum errore obstricti, per id tempus perpetrarunt, sunt quidem numero plurima, & peculiare opus desideranti pauca tamen ex multis narrabo. Etenim Ascalone & Gaza, quæ urbes sunt Palaestinae, virorum sacerdotii honore præditorum, & mulierum quæ perpetuam virginitatem professæ fuerant,

R

ventres disseuerunt; & hordeo postea A completos, porcis vorandos præbuerunt. Sebastæ vero, quæ ipsa urbs est ejusdem provinciæ, Joannis Baptistæ arcam aperuerunt, & ossibus igne consumptis, cineres hæc & illac disperferunt. Scelus autem in Phœnicæ ab illis admissum, quis absque lachrymis narrare possit? Heliopoli quæ est ad Libanum, quidam erat diaconus, Cyrillus nomine. Is Constantini temporibus, Divini amoris æstu inflammatus, multa simulachra quæ illic religiose colebantur contriverat. Cujus facinoris memores nefarii homines, non solum eum interfecerunt; sed ventre ejus dissecto, B jecur quoque illius degustarunt. Sed tamen justitiæ oculum univërta contuentem latere minime potuerunt: immo pœnas dederunt dignas tanto facinore. Quotquot enim hujus piaculi participes fuerant, primùm quidem spoliati sunt dentibus, qui univèrsi simul ipsis exciderunt: postea vero linguas quoque amiserunt, quæ putredine consumptæ, ipsæ quoque diffluxerunt. Postremo oculis etiam orbati sunt, & quanta vis esset religionis, calamitatibus suis prædicarunt. Porro Emesæ, quæ urbs est contermina, Ecclesiam quæ recens ædificata fuerat, Baccho Gunidi consecrarunt, simulachro ejus ridiculo & androgyno in ea collocato. Dorostoli præterea, quæ urbs est Thraciæ non ignobilis, Æmilianus invictus Christi athleta, à Capitolino totius Thraciæ Præsides in rogam conjectus est. Marci vero Arethysiorum Episcopi tragica calamitas, Æschylæ Sophocelis grandiloquentiam desiderat, ut pro dignitate cruciatus illius exponi possint. Nam cum ille Constantii temporibus, destructo idolorum templo, Ecclesiam ædificasset, Arethysii intellectu Juliani concilio atque proposito, odium quo adversus Marcum flagrabant, in apertum protulerunt. At ille, primùm quidem, juxta præceptum Evangelii, fugere conatus est. Postea vero, cum didicisset quosdam ex suis viceipsum comprehensos esse, reversus semetipsum cruentis civibus tradidit. Illi vero comprehensum hominẽ, nec ut senem miserati sunt, nec ut virtutis ultorem reveriti; sed virum & vitæ sanctitate & doctrina excellentem, primùm quidem nudatum verberibus cædunt, totum ejus corp⁹ flagris lacerantes. Post in fecidas cloacas conjiciunt, atque inde extra-

νων ἀναρρήξαντες τὰς γαστέρας, εἶτα κριθῶν ἐμπλήσαντες, ὡρεθῆκαν χοίροις βορῶν. ἐν Σεβαστῆ, ἢ καὶ αὐτῆς ἐπὶ τὸ προσρημένον ἔθνος τελεῖ, ἰωάννης Ἐβαπτιστὴ τῷ θήκῃ ἀνέωξεν, ὡρεῖτε ὡρεῖσαν τὰ ὄσα, καὶ τῷ κέντρῳ ἐσκέδασαν. τὸ δὲ ἐν Φοινίκη τολμηθῆν μύσας ὡς ἀντι ἀδακρυλὸς διηγήσαί; ἐν ἡλιεπόλει γὰρ τῆς ὡρεθῆσαν, κύριλλος τις διάκονος ἦν. οὗτος ἐν τῇ κωνσταντίνῃ βασιλείᾳ ζήλω ὡρεπολέμενος θεῷ, πολλὰ τῶν ἐκείνου προσκυνημένων εἰδώλων συνέτριψε. ταύτης μεμνημένοι τὸ πᾶσι δυνάμει, ἐμόνον αὐτὸν ἀνείλον ἀλλὰ καὶ τὴν σατέρα τεμνόμενος, ἔπειτα ἀπεγεύσαντο τὸν μέντοι πάντας ἐφορῶντα ἐφθαλμὸν ἐδέλαθον, ἀλλ' ἐδασσαν ἀξίας ἔτολμημα ἰδικας. ὅσοι γὰρ ἐκείνου ἔμυσας μετέλαχον, ἐσερήθησαν μὴ τῶν ὀδόντων πάντων καὶ ταύτων ἐκπεπλοκῶτων ἐσερήθησαν ἰγλωθίων. διέρχοντο γὰρ καὶ αὐτὸς σπηλαίοις ἀπεπεσῆσαι ἀφῆρηθησαν ἡ καὶ τὸ βλέπειν, καὶ διὰ τῶν παθημάτων ἐκίρηθη τὸ δισεβείας τῷ δυνάμει. ἐν ἐμείσει τῆ ὁμορφῶ πόλει, διονύσιω τῷ γύνιδι τῷ νεόδμῳ ἀφῆρωσαν ἐκκλησίαν, τὸ καλαγάλασον καὶ ἀνδρόγυνον ἐν αὐτῇ ἰδρῶσαντες ἀγαλμα. ἐν δοροστόλῳ πόλιν ἡ αὐτῆς τῆς θρακῆς ἐπισκοπος αἰμιλιανὸς ὀνικηφόρος ἀγωνιστῆς, ὡς καπελώνας ἔτῃς θρακῆς ἀπάσης ἀρχιεπίσκοπος παρεδόθη πυρᾷ. τὸ δὲ γε μαρκετῆς δρεθυσίων ἐπισκόπος δραμα, τῆς αἰγύβης καὶ ἑφοκλέας μεγαληγορίας δῆ, ἢ ἀξίας τὰ ἐκείνου παραδόθησαν ὡρεθῆσαν ἐπερῆθη ὡρεθῆσαν ἐν τοῖς κωνσταντίνῃ καιροῖς εἰδωλῶν πικρα καλαλύσας σικόν, ἐκκλησίαν ἐδέμαθον τὸν ἰβλιανὸν μεμαθηκότες δρεθυσίοι σκοπόν, ἐγύμνωσαν τὴν δυσμένησαν. ὅ, πᾶσι τὸν μὲν ἀποδράσαι κατὰ τὸν διαχρητικὸν ἐπερῆθη νόμον. ἐπερῆθη ἡ ἔγνω τῷ ὡρεθῆσαν τὸν ἀνὴρ αὐτῆς σπειλῆσθαι τινας, ἐπανήκε τὸ καὶ αὐτὸν τοῖς μαιφόνους ἐξεδάκεν. ἡ λαβόντες, ἔτε ὡκλειραν ὡς πρεσβύτων, ἔτε ἡδῆθησαν ὡς δρεθῆς φρονιστήν. ἀλλὰ καὶ βίω καὶ λόγῳ τὸν ἀνδρα κοσμημένον, πρῶτον μὲν ἡκίσαντο, τὸ σῶμα γυμνώσαντες, καὶ τοῖς μέλεσιν ἀπασιν ἐπιθέτες τὰς μάστιγας. εἶτα εἰς ἑσπόμενος δυσώδεις ἐμβαλόντες, κακῶς ἀναγα-

γούτες, πῶς πλήθος τῶν μερακίων παρέδσαν, ἀφ' ὧν αὐτὸν κατακελιεῖν ταῖς γραφαῖσι καλεύσαντες, μὲν δὲ ταῦτα εἰς γύργαθὸν ἐμβαλόντες. καὶ γάρω καὶ μέλιτι χεῖσαντες, ὑπαίθριον ἠώρησαν ἐν θέρει ἀκμῇ, σφῆκας ὄμει καὶ μελίπτερας εἰς θοῖνῃν περικαλέμενοι. ταῦτα δὲ ἔδρων, δυοῖν θατέρων ἀναγκάζοντες, ἢ τὸν σηκὸν τὸν καταλυθέντα δομήσαντες, ἢ τὴν τῆς οἰκοδομίας ἐκτίσαι δαπάνην. ὃ δὲ τῶν μὲν χαλεπῶν ἐκείνων ἠνείχετο παθημάτων, δεξιὸν δὲ τῶν περιφρονημάτων ἐδ' ἐπηρεάζετο. ἐκείνοι δὲ διὰ πονηρίαν αὐτὸν μὴ παρέχον ὑποφύοντες τὰ χρήματα, τὰ μὲν ἡμίση τῶν περιφρονητῶν ἠφίεσαν, τὰ ἄλλα δὲ ἐκίλιον ἐκέλευον. ὃ δὲ ἐξηρημάθη, καὶ ὑπὸ τετῶν γραφίδων κατεμάθη, ὑπὸ τε τῶν σφηκῶν καὶ τῶν μελίπτῶν ἐδ' ἰόμετο, ἕμῶν ὅσον ἐδήλατας ἀληθινὰς ἀλλά καὶ ἐπιώταζε τοῖς ἀνοσοῖσι, καὶ ἐλεγε αὐτοῦ μὴ εἶναι χαμαιζήλους καὶ ὑπερηφάνους ἐαυτὸν ὑψηλὸν καὶ μετῴρων. τέλος δὲ, βραχὺ πὲρ μόριον χρημάτων ἐξήτησαν. ὃ δὲ, ἴσον εἰς ἀσέβειαν ἔφη, τὸ ὅσον γένετα δέναι, τὸ πάντα δέναι. ἔταως ἠπὴ δέλιες ἀπέλυσαν, ὑπερηφάνους τὴν καρτερίαν, καὶ διὰ τῶν ἐναντιῶν εἰς τὰναντία μεταστῆτες. διὰ γὰρ τῆς ἐκείνου γλώττης μετῴμαθον τὴν ἀσέβειαν.

atum, adolescentum multitudini tradunt, hortantes ut stylis suis eum confingerent. Post hæc reticulo inclusum, & garo ac melle inunctum, astu ardentissimo sublimem suspenderunt sub dio, vespas & apes ad eum fugendum invitantes. Atque hæc ab illis fiebant, ut duorum alterum præstare eum cogèrent, templum scilicet destructum instaurare, aut sumptus ad instaurandum suppeditare. Verum ille, gravissimos quidem cruciatus constanter tulit, nihil tamen eorum quæ ipsi proponebantur facturum se promissit. Tunc vero Arethusii, cum existimarent illum ob egestatem pecunias non offerre; dimidia parte ejus summæ quam petierant remissa, reliquum solvere illum iusserunt. At ille suspensus, & partim stylis compunctus, partim à vespis & apibus depastus, non modo significationem doloris nullam dabat, sed impios etiam deridebat: & illos quidem humiles atque in terram depressos esse agebat; se vero sublimem atque excelsum. Ad extremum Arethusii, exiguam admodum pecuniam ab eo flagitarunt. At ille, vel unum obolum dare, ejusdem impietatis esse respondit ac summam integram præstare. Hoc modo superati eum dimiserunt, patientiam ejus magnopere mirantes, & per contraria in contrarium versi. Nam ex ejus ore Christianam religionem postea didicerunt.

Κεφ. η'.

Τίνα κατὰ χεῖρας ἰανῶν ἱερομοδιστῶν.

Καί ἑτέρα δὲ μυρία παύλα καὶ γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ ἐκείνον τὸν καιρὸν ὑπὸ τῶν δυσεβῶν καὶ τῶν δισεβῶν ἐτολμήθη, καὶ γὰρ προφανῶς λοιπὸν ὁ θεομισθὸς καὶ τῆς δισεβείας ἐνομοθέτη. Καὶ πρῶτον μὲν ἀπηγόρευσε τῶν γαλιλαίων εἶναι παῖδας, ἔτω γὰρ τὴν σαβῆρος ἡμῶν εἶναι βιασώτας ὀνόμαζε, ποιητικῶν καὶ ἠθελικῶν καὶ φιλοσόφων μετὰ ἀγαθὰν λόγων, τοῖς οἰκείοις γὰρ, φησι, πλεονεξίαν καὶ τὴν παρομιάν βαλλόμεθα. ἐκ γὰρ τῶν ἡμετέρων συγγραμμάτων καθοπλιζόμενοι, τὸν καθ' ἡμῶν ἀναδέχοντο πόλεμον. μὲν γὰρ τὸν ἕτερον τετακένομον, εἶναι γαλιλαίους καὶ δῶν τῆς στρατείας ἐξελαίνεσθαι.

C A P. VIII.

Quas adversus Christianos leges tulit Julianus.

ALIA præterea innumera per idem tempus, ab impiis hominibus adversus pietatis cultores, terra marique perpetrata sunt. Jam tum enim Deo infestus Tyrannus, palam adversus pietatem leges ferre cœperat. Ac primo quidem vetuit, ne Galæorum filii: sicut enim Christianos vocabat: Poeticæ & Rhetoricæ ac Philosophiæ studiis erudirentur. Nostris enim, agebat, pennis ut est in vetere proverbio, configimur. Quippe nostrorum scriptorum armis instructi, bellum contra nos gerunt. Post hæc aliam legem tulit, quâ Galæos jubebat militiâ expelli.